

RESOLUCIÓ

Participació ciutadana

DRETS DE PARTICIPACIÓ
CIUTAT DIVERSA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 22 de maig de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat en relació amb la manca de participació activa de la ciutadania en els consells de barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (Districte de Nou Barris), així com per la insuficient coordinació entre districtes de la ciutat.

Hi exposava el següent:

1. Observaven la manca de participació activa ciutadana en els consells de barri de Vilapicina i la Torre Llobeta, en què participen un nombre reduït de veïnes i veïns del barri, fins al punt que en els darrers hi ha més funcionaris que veïns/nes.

Ho han denunciat verbalment al representant de l'Ajuntament al barri i a les reunions preparatòries i de seguiment del Consell, però no veuen que es valori implementar mesures o estudiar els motius de la baixa participació.

2. El seu barri, com molts altres, col·lideix amb altres districtes. En aquest context, cal tenir en compte que el que passa en una vorera d'un carrer, pot afectar l'altra, encara que sigui d'un altre barri o districte.

Quan es dona una situació que afecta Nou Barris i un altre districte i la posen en coneixement del Districte de Nou Barris, reben la resposta que es trasllada el tema al districte corresponent, però que Nou Barris no té competències en altres districtes.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al Districte de Nou Barris per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 31 de maig de 2024 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 31 d'octubre de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la informació

L'Ajuntament ha trigat més d'un any a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, incompleix el deure de col·laboració establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

Així mateix, des d'aquesta Sindicatura es vol manifestar que [la informació facilitada en l'informe de resposta és molt genèrica](#). Per aquest motiu, és difícil discernir si s'ha actuat correctament en el cas concret i, a més, això no es correspon amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura ni amb els principis d'actuació d'una bona administració.

D'acord amb aquests fets, [es recorda al Districte de Nou Barris l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura per tal que pugui desenvolupar adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i alhora vetllar pels drets de la ciutadania](#).

2. Context i marc legal

Els **consells de barri** es defineixen en el Reglament de participació ciutadana (article 62 i següents) com **l'òrgan d'enfortiment comunitari i de participació política de la ciutadania en les qüestions que afecten els territoris**. Tenen la finalitat de ser canals de participació ciutadana en el desenvolupament de polítiques públiques de proximitat i convivència per afavorir la cohesió social i la millora de la qualitat de vida.

En el seu funcionament, a més d'altres punts, s'hi presenten i debaten les actuacions al territori.

Al seu torn, les comissions de seguiment dels consells de barri, tal com es defineixen en l'article 66 del Reglament de participació ciutadana, tenen, entre les seves funcions, l'elaboració de l'ordre del dia del consell de barri i el seguiment de temes plantejats en sessions anteriors.

Els consells de barri (i les comissions de seguiment respectives) constitueixen, doncs, els òrgans de participació de què es dota el municipi de Barcelona que tenen més proximitat als territoris i la seva població.

Hem de recordar que la Carta municipal de Barcelona estableix, en l'article 30, que l'Ajuntament de Barcelona garanteix la participació ciutadana, especialment en les matèries que afecten més directament la qualitat de vida de la ciutadania.

3. De la valoració i promoció de la participació al consell de barri de Vilapicina i la Torre Llobeta

L'informe municipal rebut exposa que el Districte de Nou Barris valora la participació ciutadana com un pilar fonamental de la governança local.

En els consells de barri, s'ha constatat una participació desigual entre territoris, amb una presència més activa en alguns barris que en altres. Des del Districte es percep que la participació acostuma a ser especialment alta quan hi ha causes o problemes concrets que mobilitzen una part important del veïnat. És el cas de Vilapicina i la Torre Llobeta, on en determinats moments s'han produït mobilitzacions veïnals rellevants arran de situacions puntuals, com les queixes per la percepció d'inseguretat derivades d'una situació de sensellarisme que es donava al carrer Riera d'Horta, al costat del Canòdrom.

El Districte considera que una baixa participació en els consells de barri no s'ha d'interpretar necessàriament com una dada negativa, sinó també com el resultat d'un treball quotidià i constant per donar resposta als problemes del dia a dia dels veïns i veïnes. Afegeixen que la participació ciutadana es pot reflectir també a través d'altres canals, com les Audiències Públiques, el telèfon 010, la presentació d'instàncies a l'Ajuntament de Barcelona o posant-se en contacte amb l'equip de govern.

Pel que fa a la difusió dels consells de barri, es duu a terme a través dels mitjans següents:

- Cartelleria: Fins al juny del 2025 es cobrien amb cartells dos terços de les porteries del barri. A partir de la tardor del 2025, es distribuïran al 100% de les porteries. Es penjen amb una setmana d'antelació a la data de cada consell. També es penja a taulells municipals.
- Xarxes socials: A Facebook i a Instagram es publica la notícia amb la relació dels consells de barri, així com una història amb l'hora i lloc del consell de barri i enllaç a l'ordre del dia, el dia mateix de la celebració.
- Es publica una notícia que queda penjada sempre al web amb tota la relació dels consells de barri.
- Butlletí informatiu específic per a les persones subscrites al barri i butlletins setmanals en què es difonen els consells de barri que tindran lloc la setmana següent.

De la informació aportada s'observa, d'una banda, que el Districte està proporcionant la informació dels consells de barri al veïnat per diversos mitjans, perquè la ciutadania pugui estar informada de les convocatòries i hi pugui participar.

Així mateix, les convocatòries es publiquen a la plataforma Decidim i, per tant, es poden consultar en qualsevol moment. En aquest sentit, doncs, s'actua d'acord amb l'article 6 de la Carta de Ciutadania –Carta de Drets i deures de Barcelona– que estableix que l'Ajuntament ha de facilitar informació sobre la seva activitat.

De l'altra, i com resulta obvi, la participació en els consells de barri pot ser molt desigual en funció de nombrosos factors que hi incideixen, i que poden anar des de l'existència de situacions concretes que preocupen especialment en un territori a la data en què es convoquen, entre molts d'altres. A més, cal tenir en compte que cada barri té la seva idiosincràsia i un teixit associatiu diferent. Per tant, és difícil mesurar de manera precisa la valoració quantitativa de la participació en els consells de barri.

No obstant això, entenem que el Districte ha de poder tenir en compte que, als consells de barri dels anys 2023, 2024 i 2025 de Vilapicina i la Torre Llobeta (d'acord amb el contingut de les actes disponibles al web del Decidim), només van assistir dues entitats i que el públic assistent sovint es troba al voltant de les vint persones en total (sumant les que hi assisteixen presencialment i les que ho fan virtualment), així com la preocupació exposada per l'entitat promotora de la queixa, per **analitzar si cal adoptar mesures addicionals per fomentar la participació en aquell barri**.

Cal recordar que l'article 3 del Reglament de participació ciutadana estableix, no només el dret a la participació, sinó que introdueix que correspon a l'Ajuntament **garantir i impulsar l'exercici d'aquest dret**. A aquest efecte, **ha de promoure els canals i instruments suficients, oberts i flexibles, i adequats als usos del temps, aptes per a la màxima i més diversa i àmplia participació; ha d'eliminar els obstacles que la dificultin o impedeixin, articulant mitjans singulars per arribar a les persones que per les seves circumstàncies personals o socials puguin tenir més dificultats, i ha de facilitar la intervenció ciutadana en els processos de presa de decisions polítiques**.

En aquest sentit, és necessari que el Districte de Nou Barris pugui dur a terme l'exercici de valorar quin és el rol que s'ha atorgat a les entitats en els consells de barri i quins han estat els resultats d'aquests espais de participació, especialment pel que fa al consell de barri de Vilapicina i la Torre Llobeta.

És necessari subratllar que la ciutadania s'orienta vers pràctiques com la constitució de plataformes de caràcter informal, des d'on es pot exercir un activisme important, i que les administracions s'orienten cap a nous models de nova governança i coproducció. En aquest escenari, i en pro de l'enfortiment de la democràcia en l'àmbit de la ciutat, esdevé imprescindible, doncs, **revisar i analitzar el malestar per la manca de participació en el consell de barri de Vilapicina i la Torre Llobeta, i en conseqüència, prendre les accions de millora adients.**

4. De l'actuació en espais limítrofs entre districtes

L'informe municipal explica que, quan es té coneixement d'un problema en un espai limítrof, s'activa la coordinació amb els districtes veïns implicats, i s'actua de la manera següent:

- Identificació clara del límit territorial afectat.
- Comunicació entre les direccions de serveis dels districtes implicats.
- Valoració conjunta de les competències i recursos disponibles.
- Derivació, si escau, als serveis centrals municipals per a una actuació transversal.

En el cas que es produeixin actuacions puntuals en zones limítrofes, s'activen reunions específiques de coordinació i es fan servir els canals de derivació corresponents per garantir una gestió àgil i compartida de la situació.

Segons aquesta descripció, doncs, s'actua d'acord amb els principis de racionalitat en les activitats materials de gestió, coordinació, planificació i objectivitat que preveu l'article 3 de la Llei 40/2015, del règim jurídic del sector públic. En aquesta línia, la Sindicatura de Greuges de Barcelona coneix la intensa tasca de coordinació que es duu a terme diàriament des de diversos serveis municipals.

Ara bé, en la situació plantejada pel promotor de la queixa i la seva entitat, quan fan arribar al Districte la seva preocupació per situacions o fets que es puguin estar donant en espais limítrofs, les respostes que reben no fan referència a aquesta tasca comuna i coordinada, sinó que s'informa que se'n dona trasllat al districte corresponent.

A manca d'informació més precisa al respecte, aquesta Sindicatura presumeix que, des del Districte, es responen les comunicacions rebudes amb un contingut genèric que no conté informació concreta i suficient sobre les actuacions dutes a terme per part de l'Ajuntament en les situacions plantejades.

L'article 22.1.g. de la Llei 26/2010, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, en relació amb el dret a una bona administració, estableix el **dret a la prestació proactiva i personalitzada dels serveis públics**.

A més, els districtes, en la mesura que corresponen a una visió descentralitzada de la ciutat, han de poder esdevenir l'administració de referència i de confiança dels seus veïns i veïnes, els quals han de poder dirigir-s'hi i obtenir respostes consistents.

Així, doncs, **recomanem al Districte de Nou Barris que, en aplicació de la normativa, es faciliti una resposta més completa i informativa a les instàncies que puguin fer referència a espais limítrofs entre districtes**.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de la Regidoria del Districte de Nou Barris ha de millorar en eficàcia**.

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Advertir al Districte de Nou Barris** que té l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura i de donar-li resposta dins dels terminis previstos legalment i amb la precisió i el detall suficients.

- **Recomanar al Districte de Nou Barris** que revisi i analitzi el malestar per la manca de participació en el consell de barri de Vilapicina i la Torre Llobeta i prengui les accions de millora adients que se'n puguin desprendre.
- **Recomanar al Districte de Nou Barris** que, en aplicació de la normativa, es faciliti una resposta més completa i informativa a les instàncies que puguin fer referència a espais limítrofs entre districtes.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu **16.7 "Barcelona, ciutat compromesa amb una democràcia participativa i de qualitat"**.